

[Hartvig Frisch.]

om vor udenrigspolitiske Stilling, at lige saa sikkert vort Land selv afgør det Spørgsmaal, lige saa sikkert er det, at vi blander os ikke principielt i noget andet Lands indre Styre, men vi ønsker som Stat at leve i et godt Forhold til andre Stater. Gennem fredelig Kappelstrid ønsker vi at gøre vor Indsats, og vi medvirker gerne til alt, hvad der kan styrke Folkenes Forbund og den internationale Fredstanke. Det er naturligt, at vi inden for Folkenes store Familie føler os staaende nærmest ved de nordiske Folk; deres Idealer i Udenrigs- og Indenrigspolitik ligner vore mest, og det er os en Glæde, at netop de seneste Tider har bragt en Udvidelse og Uddybning af Nordens Sammenhold. Vi erkender sammen med de andre nordiske Folk, at Vejen til Sikkerhed for de smaa Stater aldrig kan være Rustningens eller de politiske Alliancers Vej, men vi lukker ikke Øjnene for, at den politiske Atmosfære i Europa er ændret siden 1933, og de specielle Grænsebevogtningsopgaver, som paahviler os, er vi ogsaa rede til at staa inde for. Det Militærvæsen, der dertil er fornødent, er det vort Ønske skal være en Folkets Hær. Det kan være rimeligt i denne Forbindelse at sige, at det er Socialdemokratiets Opfattelse, at det er Statens og ikke privates Opgave at danne militære Organisationer. Det har hidtil været umuligt at faa dette slaaet fast i Lovgivningen. Det er beklageligt, det vilde uden Tvivl have bidraget stærkt til at give Befolkningen Tillid til det eksisterende Militærvæsen, naar alle Rester af Kasteaand og alle klasseprægede Korpsdannelser fjernedes.

Men een Ting maa vi i hvert Tilfælde forlange: at de Overenskomster, som bestaar mellem Hæren og de private Korps angaaende Vaabnernes Brug og Opbevaring, nøjagtigt overholdes. Det maa betragtes som en Skandale, naar der har kunnet ske Misbrug af den Art, som man har kunnet læse om i en Offentliggørelse i „Social-Demokraten“ af 7. November. En Dag tidligere paa Aaret førte en Delingsfører i Akademisk Skyttekorps 8 Maskingeværer hjem til sin private Bopæl, fordi han havde tabt Nøglen til Magasinet. Men det afgørende her er jo ikke, at Delingsføreren havde tabt Nøglen, men det, at han havde haft Nøglen. Det maa forekomme at være i stærk Modstrid med selve den Overenskomst, der blev sluttet, at man, naar Vaabnene afleveres, udleverer Nøglen til den, der skal aflevere dem. Heri kan vi fra vor Side ikke se nogen som helst Kontrol, og

jeg henstiller, at man fra Ministeriets Side for det første undersøger Sagen og dernæst bringer denne Opfattelse af Kontrolreglerne til de rette paagældendes Kundskab og sikrer, at disse Regler bliver overholdt.

Det er maaske rimeligt i en Finanslovstale som denne ogsaa at gøre en Bemærkning om Retsvæsenet herhjemme. Vi er alle Tilhængere af den mest fuldkomne Frihed for Domstolene i dette Land, og jeg tror ogsaa, at vi alle glæder os over, at vor Grundlov sikrer Domstolene, som den gør, men det kan jo ikke helt nægtes, at den Retssag, Eide-Sagen, som har udbredt en hæsliig Stank i Offentligheden i den senere Tid, gør det paakrævet at sige, at man i høj Grad maa ønske, at de uafsættelige Dommere og de absolut frie Domstole saa ogsaa røgter deres Hverv saaledes, at de rensker komplet ud. Administrationen, Regeringen kan ikke blande sig i dette i Kraft af hele den Selvstændighed, vi har i vort Land paa Domstolenes Omraade, men man maa udtale et meget stærkt Ønske om, at denne Sag ad Domstolenes Vej kan bringes til en saadan Klarhed og Renhed, at Luften renses her i Landet paa det Punkt.

Ligesom vi roser os af de frie Domstole, vi har i dette Land, roser vi os med Rette af, at vi har et fuldkomment frit Universitet med frie Lærestole. Det er en af Skanserne for vor Aandsfrihed, og saa maa man selvfølgelig tage med i Købet, naar en Professor pludselig docerer nazistiske Lærdomme; det maa høre til hans særlige Privilegier ifølge den Aandsfrihed, han har som Indehaver af denne Lærestol. Jeg tænker her paa Professor Carl Roos, som for nylig i et Interview i „Ekstrabladet“ har udtalt sig om disse Spørgsmaal. Men hvad der virker, tør jeg sige med et stærkt Ord, væmmeligt, er, naar den samme Professor benytter Lejligheden til et Spark til de tyske Emigranter, der nu lever i Landflygtighed. Jeg erindrer nemlig, at da der i det tyske Gesandtskab fejredes en Fest for Thomas Mann, der nu er en af disse Emigranter, stod Hr. Professor Carl Roos fra Københavns Universitet frem og lobhudlede Thomas Mann. Der var ingen Grænser for den Hyldest, han dengang — i Republikkens Dage — i det tyske Gesandtskabs Nærværelse ydede denne Forfatter, der nu er jaget ud. At saa den samme Mand faa Aar efter tillader sig et Spark over for hele Emigrantverdenen, tillader sig at sige følgende, som jeg maaske maa faa Lov til at citere, synes jeg er et stærkt Stykke. Der spørges om Litteraturen, og der siges saa: Imellem Vaabnene